

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 24 februari 1914 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående utgifter för kapitalökning, i avseende å post- och telegrafverket.

(4:e avd.)

Postverket.

1:o) I den till riksdagen den 14 januari 1914 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under titel »utgifter för kapitalökning, statens affärsverksamhet», beträffande postverket föreslagit riksdagen att för inköp av inventarier för postverkets behov för år 1915 anvisa 300,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1914 av tillgängliga medel utanordna 150,000 kronor.

Inköp av inventarier.
[1.]*)

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 11—14 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över civilärenden för den 14 januari 1914, till vilket utskottet tillåter sig hänvisa.

För ifrågavarande ändamål är för år 1914 anvisat ett anslag av 240,000 kronor, vadan alltså Kungl. Maj:ts förslag innebär en ökning av anslaget med 60,000 kronor. Detta belopp är, enligt vad av statsrådsprotokollet inhämtas, erforderligt dels på grund av utsträckt användning av maskinella hjälpmedel i det postala arbetet, dels med hänsyn

Utskottets yttrande.

*) Hänvisar till punkt i den kungl. propositionen.

till behovet av inventarier för de nya postlokaler, som inom den närmaste tiden torde komma att tagas i bruk.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må för inköp av *inventarier för postverkets behov* för år 1915 anvisa 300,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1914 av tillgängliga medel utanordna 150,000 kronor.

Nybyggnader.

[2].

2 a) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit riksdagen att till uppförande å den ännu icke för centralpostkontoret i Stockholm disponerade delen av postverkets tomt inom kvarteret Riddaren i Stockholm, efter rivning av därå uppförda byggnader, av en tillbyggnad samt för vidtagande i sammanhang därmed av vissa förändringar å den nuvarande posthusbyggnaden i samma kvarter bevilja ett anslag av 960,000 kronor samt därav för år 1915 anvisa ett belopp av 60,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 19—40 och 46—48.

Utskottets yttrande.

Kostnaden för nybyggnaden samt förändringarna av det nuvarande posthuset i överensstämmelse med den upprättade planen skulle belöpa sig till 783,000 kronor för nybyggnaden samt 177,500 kronor för omändringen av den nuvarande byggnaden eller tillhopa 960,500 kronor, vilket belopp blivit avrundat till 960,000 kronor.

Såväl av den förebragta utredningen i ärendet som genom i övrigt vunna upplysningar har utskottet bibringats övertygelsen, att på grund av den under de senaste åren mycket kraftiga utvecklingen av poströrelsen en betydande utvidgning och i samband därmed vissa förändringar av de utav centralpostkontoret i Stockholm disponerade lokalerna så snart som möjligt böra vidtagas.

Då en del av det för posthusbyggnaden vid Vasagatan inköpta kvarteret ännu icke är tagen i användning för postverkets räkning, har det synts utskottet vara lämpligast, att, såsom Kungl. Maj:t föreslagit, en tillbyggnad av det nuvarande posthuset kommer till stånd; och lär med hänsyn därtill, att ovan antydda stegring i poströrelsen synes vara av stadigvarande natur, denna tillbyggnad redan nu böra utföras fullständigt i fyra våningar, så mycket hellre som de nytillkomna lokaler, vilka till en början icke skulle bliva erforderliga för postverkets räkning

med all sannolikhet komma att inbringa en mycket god hyresavkastning. Utskottet förutsätter emellertid, att ifrågavarande lokaler inredas på sådant sätt, att desamma utan större kostnader framdeles kunna omändras för postverkets behov.

¶ Då utskottet ej heller i övrigt haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må till uppförande å den ännu icke för *centralpostkontoret i Stockholm* disponerade delen av postverkets tomt inom kvarteret Riddaren i Stockholm, efter rivning av därå uppförda byggnader, av en tillbyggnad samt för vidtagande i sammanhang därmed av vissa förändringar å den nuvarande posthusbyggnaden i samma kvarter bevilja ett anslag av 960,000 kronor samt därav för år 1915 anvisa ett belopp av 60,000 kronor.

2 b) I anledning av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och under återopande av vad uti statsrådsprotokollet sid. 45 och 48 i ärendet anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må av det till inköp av vissa tomter i *Uddevalla* samt uppförande därå av posthusbyggnad, inrymmande jämväl lokaler för telegrafverkets behov, beviljade anslag å 240,000 kronor för år 1915 anvisa återstående beloppet 115,000 kronor.

2 c) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet sid. 45 och 48 i ärendet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må av det till uppförande å den postverket tillhöriga tomten i *Norrköping* av ny posthusbyggnad, inrymmande jämväl lokaler för riksbankens behov, beviljade anslag å 400,000 kronor för år 1915 anvisa återstoden, 200,000 kronor.

Telegrafverket.

Inköp och be-
byggande av
fastigheter.
[3.]

3:o) I avseende å utgifterna för kapitalökning, i vad dessa angå telegrafverket, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att å telegrafverket tillhörig tomt i Eskilstuna må uppföras en telegrafstationsbyggnad, inrymmande jämväl lokaler för postkontoret i staden, för en kostnad, ej överstigande 380,000 kronor; att för telegrafverkets räkning må inköpas tomterna nr 142 och 143 i Oskarshamn jämte åbyggnader för en köpeskilling av 34,000 kronor; samt att likaledes för telegrafverkets räkning må inköpas fastigheten Telegraftomten nr 1 och 2 med åbyggnader i Utviks by i Ullångers socken och Västernorrlands län för en köpeskilling av 3,500 kronor; *dels ock* för år 1915 anvisa till inköp och bebyggande av fastigheter för telegrafverkets räkning ett anslag av 400,000 kronor.

Utredning i ärendet återfinnes i ovannämnda statsrådsprotokoll sid. 49—55.

Utskottets
yttrande.

Av det under denna punkt äskade anslaget, 400,000 kronor, äro avsedda 116,700 kronor för fullbordande av telegrafverkets stationsbyggnad i Karlshamn, 245,800 kronor för påbörjande av arbetet med uppförande av stationsbyggnad i Eskilstuna, avsedd att inrymma jämväl lokaler för postkontoret i staden, 34,000 kronor för inköp av byggnadstomt för telegrafverkets behov i Oskarshamn samt 3,500 kronor till inköp för telegrafverkets räkning av fastighet i Ullånger.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om anvisande av återstående delen av det för uppförande av telegrafstationsbyggnad i Karlshamn beräknade beloppet har ej givit utskottet anledning till erinran.

Behovet av den föreslagna stationsbyggnaden i Eskilstuna har redan blivit av riksdagen prövat, då riksdagen nästlidet år lämnat medgivande till inköp av tomt för ifrågavarande byggnad. Mot den av Kungl. Maj:t framlagda kostnadsberäkningen har utskottet ej någon anmärkning att framställa.

Förslaget om inköp för telegrafverkets räkning av byggnadstomt i Oskarshamn har utskottet funnit välbetänkt. Den begärda köpeskillingen synes vara rimlig, särskilt med hänsyn därtill, att det å den till inköp föreslagna fastigheten befintliga bostadshuset lämnar god hyresavkastning.

Mot förslaget om inköp för telegrafverkets räkning av fastighet i Ullånger har utskottet ej heller något att erinra.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) medgiva, att å telegrafverket tillhörig tomt i Eskilstuna må uppföras en telegrafstationsbyggnad, inrymmande jämväl lokaler för postkontoret i staden, för en kostnad, ej överstigande 380,000 kronor;

b) medgiva, att för telegrafverkets räkning må inköpas tomterna nr 142 och 143 i Oskarshamn jämte åbyggnader för en köpeskilling av 34,000 kronor;

c) medgiva, att likaledes för telegrafverkets räkning må inköpas fastigheten Telegraftomten nr 1 och 2 med åbyggnader i Utviks by i Ullångers socken och Västernorrlands län för en köpeskilling av 3,500 kronor;

d) anvisa för år 1915 till *inköp och bebyggande av fastigheter för telegrafverkets räkning* ett anslag av 400,000 kronor.

4:o) Kungl. Maj:t har under punkt 4 föreslagit riksdagen att för fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende för år 1915 anvisa ett anslag, att utgå av lånemedel, av 4,650,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1914 av tillgängliga medel utanordna beloppet.

*Fortsatt
utveckling
av statens
telefon- och
telegraf-
väsende.*

[4.]

Utredning i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 56—64.

Vad i detta ärende anförts synes utskottet ådagalägga behovet av att detta anslag må för år 1915 utgå med ett från 4,000,000 kronor till 4,650,000 kronor förhöjt belopp.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende* för år 1915 anvisa ett anslag av 4,650,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1914 av tillgängliga medel utanordna beloppet.

Telefonkabel
till Gottland.
[5.]

5:o) I anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må av det till *anordnande av telefonförbindelse mellan Gottland och fastlandet* beviljade anslaget 900,000 kronor, anvisa för år 1915 återstående beloppet 150,000 kronor.

Stockholm den 24 februari 1914.

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar greve *F. Cl:son Wachtmeister*, *S. H. Kvarnzelius*, *C. J. G. Swartz*, *O. Jonsson*, *A. N. Hahn*, greve *P. O. L. Klingspor*, *H. F. Lamm*, *O. M. Strömberg*, *A. C. Lindblad*, *H. H. K. Ericson*, *G. M. H. Ekelund* och *J. S. Almer* samt

från andra kammaren: herrar *A. Ekman*, *H. Andersson* i Skivarp, *F. W. Thorsson*, *K. V. Rydén*, *J. Ström*, *G. Odqvist*, *N. E. Lindberg*, *E. A. Nilson* i Örebro, *J. Olofsson* i Digernäs, *E. F. Hellberg* i Lycksele, *H. Lemke* och *S. Bengtsson* i Norup.
